

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Corețchii Alexandr,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Corețchii Alexandr împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Departamentului Instițiilor Penitenciare cu privire la constatarea ilegalității reținerilor efectuate, încasarea sumei pentru concediul anual nefolosit, repararea prejudiciului material cauzat prin neachitarea în termen a sumei și a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Corețchii Alexandr și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 18 august 2015, Corețchii Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Departamentului Instițiilor Penitenciare cu privire la constatarea ilegalității reținerilor efectuate, încasarea sumei pentru concediul anual nefolosit, repararea prejudiciului material cauzat prin neachitarea în termen a sumei și a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că începînd cu 28 octombrie 2013 a activat în funcția de șef al serviciului activitate educativă din cadrul Penitenciarului nr. 6 Soroca și a demisinat din funcția dată la 20 iunie 2014, în baza ordinului Ministerului Justiției nr. 289 din 26 iunie 2014, însă pînă în prezent angajatorul nu i-a achitat plățile salariale ce i se cuvin.

Indică Corețchii Alexandr că la 23 decembrie 2014, s-a adresat cu cerere prealabilă către Ministerul Justiției și Departamentul Instițiilor Penitenciare, solicitînd eliberarea imediată a carnetului de muncă și a livretului militar, precum și calcularea corectă și achitarea deplină a drepturilor salariale cuvenite. La 20 ianuarie 2015, a primit răspunsul Departamentului Instițiilor Penitenciare nr. 5/C-2746/15,

prin care Corețchii Alexandr a fost informat că la 04 iulie 2014 în adresa sa a fost expediată scrisoarea nr. 4/1-2938, prin care a fost rugat să se prezinte la Direcția resurse umane pentru a primi actele personale. Din cauza neprezentării la ziua concedierii cu foaia de achitare, carnetul de muncă se păstrează în direcția menționată și reclamantul necesită să se prezinte personal pentru eliberarea acestuia, iar livretul militar a fost expediat în adresa Centrului Militar Teritorial Soroca. Referitor la pretenția de neachitare a drepturilor salariale, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a comunicat că anterior reclamantul a fost informat prin scrisoarea nr. 6/C-1477 din 07 august 2014 despre faptul că suma de 3877,54 lei a fost îndreptată spre plată la cardul de salariu, iar suma de 1288,79 lei urmează să o ridice în numerar odată cu transmiterea bunurilor materiale aflate în gestiunea reclamantului în sumă de 28 283,65 lei. Cu referire la afirmația lui Corețchii Alexandr precum că beneficiază de concediu anual cu durata de 40 zile și nu 30 zile, pîrîtul a indicat că durata concediului anual se calculează în conformitate cu Regulamentul satisfacerii serviciului de către colaboratorii sistemului penitenciar, iar potrivit ordinului Ministerului Justiției nr. 98 din 19 martie 1998, activitatea în cadrul procuraturii se include 1:1 în stagiul de serviciu pentru plata sporului la vechimea în muncă și nu la vechimea pentru stabilirea pensiei sau calcularea concediului anual de odihnă.

Consideră reclamantul că sunt neîntemeiate afirmațiile pîrîtului Departamentul Instituțiilor Penitenciare precum că suma de 1288,79 lei urmează să o ridice în numerar odată cu transmiterea bunurilor materiale ce se află în gestiunea dînsului, deoarece toate bunurile de care se folosește serviciul educativ se află pe teritoriul penitenciarului în care a activat, fapt care exclude sustragerea acestora, în condițiile în care se află permanent sub pază. Totodată, suma de 3877,54 lei nu a fost îndreptată spre plată la cardul de salariu, după cum se menționează în răspunsul pîrîtului, lipsind și ordinul angajatorului privind achitarea drepturilor salariale. Astfel, dat fiind faptul că vechimea în muncă a reclamantului depășește 15 ani, durata concediului anual de odihnă este de 40 zile, iar suma neachitată pentru concediul nefolosit constituie 5600,92 lei.

Declară Corețchii Alexandr că angajatorul a reținut ilegal suma de 1685,72 lei pentru echipamentul eliberat a cărui termen de exploatare nu a expirat, conform prevederilor ordinului Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 142 din 07 iulie 2008 și foi de decontare nr. 75 din 09 iulie 2014, ordin care nu i-a fost adus la cunoștință, iar în foaia de decontare costul echipamentului este cu mult mai mare decît prețul de piață al acestuia, echipamentul dat fiind de proastă calitate și nu poate fi purtat pe tot termenul stabilit prin hotărîrea Guvernului.

Menționează reclamantul că în temeiul prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să-i achite suplimentar pentru fiecare zi de întîrziere 0,1 la sută din suma neplătită în termen. Totodată, prin acțiunile ilicite ale angajatorului exprimate prin neeliberarea în termenul stabilit a carnetului de muncă și a livretului militar, fapt care a împiedicat angajarea la alt serviciu imediat după eliberare, neachitarea pe deplin și refuzul de a achita drepturile salariale în timp îndelungat, reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciul moral, pe care îl estimează la 5000 lei.

Solicită Corețchii Alexandr încasarea din contul pîrîților a sumei de 5600,92 lei pentru concediul anual nefolosit, achitarea suplimentară pentru fiecare zi de

întârziere 0,1 la sută din suma neplătită în termen, repararea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, constatarea ilegalității reținerilor efectuate conform prevederilor ordinului Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 142 din 07 iulie 2008 și foi de decontare nr. 75 din 09 iulie 2014 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2016, a fost respins apelul declarat de către Corețchii Alexandr și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015.

Instanțele de judecată au ajuns la concluzia că acțiunea a fost înaintată cu încălcarea termenului de prescripție de 30 zile prevăzut de art. 17 din Legea contenciosului administrativ, dat fiind faptul că Corețchii Alexandr a primit răspuns la cererea prealabilă la 20 ianuarie 2015, însă cererea de chemare în judecată a depus-o abia la 18 august 2015.

La 27 iulie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Corețchii Alexandr a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, potrivit cărora cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului. Astfel, este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind încălcarea termenului de prescripție de către recurentul-reclamant, or, cererea de chemare în judecată a fost depusă în interiorul termenului de 3 ani.

Consideră Corețchii Alexandr că dat fiind faptul că ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 142 din 07 iulie 2008 are un caracter normativ, conform art. 17 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, poate fi atacat oricând, iar potrivit prevederilor art. 267 și 1424 din Codul civil, acțiunea în repararea prejudiciului material și moral se prescrie în termen de 3 ani și respectiv, dînsul nu a încălcat termenul de prescripție.

La 22 august 2016, în adresa intimațiilor Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Departamentul Instituțiilor Penitenciare a fost expediată copia recursului declarat de Corețchii Alexandr, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Corețchii Alexandr este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Corețchii Alexandr nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul recurentului Corețchii Alexandr precum că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, deoarece în speță sunt aplicabile prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, potrivit cărora cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Astfel, pretențiile lui Corețchii Alexandr de recunoaștere a unor drepturi pretinse încălcate de către intimații-pârți fac obiectul acțiunii în contencios administrativ, or, prin actul administrativ se subînțelege orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice.

Prin urmare, la caz cererea de chemare în judecată urma a fi înaintată în termen de 30 zile de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului nici argumentul recurentului precum că acțiunea în repararea prejudiciului material și moral se prescrie în termen de 3 ani, deoarece repararea pagubei pricinuite prin actul administrativ nu poate constitui separat obiect al acțiunii în contencios administrativ.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul lui Corețchii Alexandr precum că ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 142 din 07 iulie 2008 poate fi atacat oricând, deoarece actul administrativ dat nu are un caracter normativ și nu conține norme general-obligatorii, ci se referă la echipamentul eliberat de către angajator subalternilor pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Corețchii Alexandr ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Corețchii Alexandr se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic